

AR5 og geovekst

Statsforvalterens ansvar som landbrukspart

Statsforvaltaren i Vestfold og Telemark

15.06.2022

- Et samarbeid mellom **sentrale parter** om felles etablering, forvaltning, drift, vedlikehold og bruk av geografisk informasjon
- Statsforvalteren utpeker en geodataleder som ivaretar **landbrukets interesser** for geovekstsamarbeidet i fylket.
 - Geodataleder er et viktig bindeledd mellom stat, fylke og kommune.
 - NIBIO følger opp geodatalederne og bistår i deres arbeid.

Geodataleder - hovedoppgaver

- Ivareta **landbrukspartens interesser** i Geovekst.
- Være **kontaktperson** for geovekst-spørsmål for landbruket
- Bidra aktivt i **geodataplan**arbeidet.
- Delta på **oppstartsmøter** for geovekstprosjekt og årsmøter.
- **Økonomisk oppfølging** av landbrukets andel i prosjektene i fylket
- Følge opp arbeidet med **AR5** i fylket, både kontinuerlig og periodisk ajourhold.

AR5 og skogbruksplaner

- For Statsforvalteren er det viktigste å sikre oppdatering av AR5 og innsamling av data til eventuelle skogbruksplaner (flyfoto og laser).
- AR5:
 - Grunnlag for arealstatistikk
 - Arealplanlegging (jordvern, næringsutvikling, identifisere viktige områder)
 - Dyrkbar jord
 - Produksjonstilskudd

Periodisk ajourhold av AR5

- Periodisk ajourhold av AR5 bør gjennomføres med intervaller på **4-7 år**, avhengig av tilgjengelige ortofoto og behovet i kommunen.
- Ved et periodisk ajourhold av AR5 går NIBIO over hele kommunen og oppdaterer jordbruksområdene og områder som er bebygd eller berørt av samferdsel. Til dette arbeidet bruker vi nye ortofoto og oppdaterte data for vei og vann.
- Opplysningene om skog blir indirekte oppdatert gjennom at vi bytter ut vei og vann for hele kommunen, samt at NIBIO retter opp skogen hvis den er berørt av endringer knyttet til jordbruksarealer eller bebygde arealer. NIBIO går altså ikke inn og retter opp bonitetsopplysninger og lignende i skogen.

Kontinuerlig ajourhold av AR5

- Geodataleder sin rolle:
 - Sammen med Kartverket må det følges opp at kommunene utfører ajourholdet i henhold til FDV-avtalen.
 - Bidra til å avklare reelt ansvarsforhold for ajourhold av AR5 internt i kommunene, mellom landbruks- og geodataavdelingene.
 - Bidra til å få på plass gode **skriftlige ajourholdsrutiner** i kommunen.
 - Vurdere behov for kompetansetiltak, som i neste runde kan spilles inn i geodataplanen i fylket og til NIBIO som holder kurs og foredrag for kommunene.
- <https://www.nibio.no/tema/jord/arealressurser/arealressurskart-ar5/kurstilbud>
- <https://www.nibio.no/tema/jord/arealressurser/arealressurskart-ar5/kontinuerlig-ajourhold>
- Hvordan løses dette i kommunene?

Eksempel på oppstartsmøte Geovekst

- Oppstartsmøte kommune med parter:
 - Kommunen (ofte 2 stykker fra geodata)
 - Vegvesenet
 - Kartverket
 - Fylkeskommunen
 - Nye veier, Bane Nor, Elverk etc.
 - Geodataleder (landbruk)
- Blir enige om omfang av flyfoto og laserdata (Ofte bare enkeltområder, noen ganger hele kommunen) og nykartlegging eller ajourføring av FKB. – Dette er viktig i forhold til skogbruksplanlegging. Viktig med dialog.
- Blir enige om det skal kjøres periodisk ajourhold av AR5.

Eksempel på oppstartsmøte Geovekst

- Periodisk ajourhold bør gjennomføres med intervaller på 4-7 år.
- Kostnader for en gitt kommune:
 - 582 km². Enhetspris 1000 kr. = 582.000 kr.
 - Landbruksparten dekker 60% av kostnadene. Kommunen dekker 20 %.
- For kommunen: AR5 116.000 kr av totalt 1,3 millioner (for FKB, flyfoto, laser osv.).
- For Landbruksparten: AR5 350.000 kr + partsbidrag på resten (FKB, flyfoto, laser osv.)

Forberedelser til oppstartsmøter (landbrukspart)

- Geodataleder undersøker når det sist ble foretatt Periodisk ajourhold og hvordan status er på kontinuerlig ajourhold.
- Nibio har en statusside for dette. Se eksempel for Skien til høyre.
- Ønsker landbruket i kommunen å være med eller ha muligheten til å komme med innspill til oppstartsmøtene?
- Og hvordan er landbruket i kommunen informert om geovekstprosjektene?

Status AR5 for Skien (3807)

Skien (3807)		
Kontinuerlig ajourhold	SFKB, innført	29.01.2018
	SFKB, sist oppdatert	13.01.2022
	I år	
	I fjor	
	2 år siden	
	3 år siden	22.01.2018
	4 år siden	20.10.2017
Periodisk ajourhold	Plan/avtale	
	Planlagt år	
	Planlagt brukt ortofoto	
	1.gang, ferdig	18.12.2002
	1.gang, ortofoto år	2001
	2.gang, ferdig	01.03.2012
	2.gang, ortofoto år	2010
	2.gang, prosjekt	LACHTE03 Skien/Siljan
	3.gang, ferdig	29.10.2019
	3.gang, ortofoto år	2018
	3.gang, prosjekt	LACHTE81 Skien Siljan Lardal 2018
	4.gang, ferdig	
	4.gang, ortofoto år	
	4.gang, prosjekt	
Gårdskart og jordregister	Ferdig gårdskartprosess	09.08.2006
	Siste jreg til Lreg	04.09.2021

Oppdatering av arealtall i landbruksregisteret

- Årlig oppdatering av arealtall for arealbasert tilskudd.
- Rundt september – Leser inn arealtall fra jordregister
 - Før søknadsomgangen i produksjonstilskudd.
- AR5 i SFKB må være oppdatert i god tid i forveien.
 - Legges ut frister på nyhetsbrev hos Nibio og på våre nettsider.

- Kvaliteten på jordregisteret: gnr/bnr i landbruksregisteret, matrikkelen og markslag i AR5

AR5Web

- Erfaringer fra Sandefjord kommune

